

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou ve věci

žalobce: **K. M.**, narozený dne -
t. č. na adrese -
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 11. 5. 2017, č. j.: OAM-624/ZA-ZA11-ZA05-2016

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 5. 2017, č. j.: OAM-624/ZA-ZA11-ZA05-2016, jímž nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce v žalobě namítal, že napadené rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci, krom toho není dostatečně odůvodněné v souladu s ustanovením § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“), trpí tudíž nepřezkoumatelností. Výroková část napadeného rozhodnutí postrádá dostatečnou přesnost a určitost.

3. Výroková část v rozsudku je v rozporu s ustanovením § 68 odst. 2 SŘ, účastník řízení není náležitě definován, především ve výroku absentuje označení žalobcova trvalého pobytu.
4. Ve vztahu k důvodům pro udělení mezinárodní ochrany nebyl řádně zjištěn skutkový stav věci, resp. byl nesprávně interpretován, a to zejm. ve vztahu k důvodům dle ustanovení § 12 písm. b) a § 14a odst. 1 a 2 písm. c) a d) zákona o azylu.
5. Žalobce má ve vlasti odůvodněný strach z pronásledování kvůli nedobré bezpečnostní situaci, a to hlavně v oblasti sdružování, svobody slova či poměrů osob v detenci; tato situace se žalobce může osobně dotknout. Žalovaný vychýlil důkazní břemeno v neprospěch žalobce, což odporuje i judikatuře Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“). Byly-li naplněny důvody pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, tím spíše došlo k naplnění podmínek pro aplikaci ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) téhož zákona.
6. Ohledně humanitárního azylu vybočil žalovaný z mezí správního uvážení, přitom žalobce požádal o azyl ze závažných důvodů. Žalovaný bagatelizuje žalobcovy závažné zdravotní potíže a návštěvy motolské nemocnice.
7. Rovněž vznikl žalobci nárok na doplňkovou ochranu dle ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, jelikož v zemi probíhá válečný konflikt o Náhorní Karabach, který vypukl až po vydání napadeného rozhodnutí.
8. Žalovaný se též nevypořádal s otázkou aplikace ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, nýbrž toliko konstatoval, že se žalobcovo vycestování mezinárodních závazků ČR nedotkne.
9. Žalobce závěrem navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.
10. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem, byl zjištěn skutečný stav věci, žalovaný se zabýval tím, co žalobce sdělil, a opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, jež dostatečně odůvodnil. Výroková část rozhodnutí nedostatky netrpí. V azylovém řízení žalobce žádné azylově relevantní důvody neuváděl, v žalobě byl pak nanejvýš obecný, žalobce neunesl břemeno tvrzení a žalovaný si obstaral přílehlavé podklady; obdobné závěry lze konstatovat ve vztahu k doplňkové ochraně. Žalobcův zdravotní stav byl pečlivě posouzen a arménský zdravotnický systém byl shledán způsobilým k účinné pomoci žalobci. V rámci konfliktu o Náhorní Karabach probíhaly toliko lokální potyčky značně vzdálené od žalobcova místa původu. Žalobce neuvedl, jaký mezinárodní závazek ČR by byl porušen jeho vycestováním, žalovaný se s možným udělením doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu řádně vypořádal; rodinné vazby nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutí netrpí formálními a procesními deficity ani jinou nezákonností. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.
11. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“).
12. Soud ve věci rozhodl při jednání, protože na jeho nařízení žalobce trval.

1. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce, občan Arménie, poskytl dne 21. 7. 2016 údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Uvedl, že je arménské národnosti, náboženským vyznáním křesťan (člen arménské apoštolské církve) a bez politického přesvědčení; je ženatý a má tři zletilé děti. Žalobce ve vlasti naposledy bydlel v okrese A. Na území ČR vstoupil dne 16. 1. 2010, v ČR žije již od srpna 2006, měl povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání a pracoval pro stavební společnost. O mezinárodní ochranu dosud nežádal. Roku 2015 a v květnu 2016 se mu udělalo špatně a musel být hospitalizován v nemocnici. O mezinárodní ochranu žádá, protože ve vlasti panuje špatná situace, nemá tam kde bydlet, zhoršil se mu zdravotní stav, není schopen těžce pracovat, pečují o něj děti. Je tu již deset let, takže prosí o umožnění dalšího pobytu. Má tříselnou kýlu a potřebuje operaci.
13. Během pohovoru vedeného dne 21. 7. 2016 žalobce dále uvedl, že do ČR přijel roku 2006, protože ve vlasti nezvládal hradit dluhy a potřeboval si vydělat peníze. Nemá tam kde bydlet, navíc probíhá válka v Náhorním Karabachu. Poslední výjezdní příkaz měl platný do 22. 7. 2016. Podle lékařů se mu v plicích kumuluje voda, doporučili mu nepít pivo, ale když se jej po půl roce napil, zase mu bylo špatně. Kromě dvou případů hospitalizace se neléčil, nemá zdravotní pojištění. Nemá dost peněz, aby se léčil, ze stejného důvodu se nemůže dostavit k léčbě do vlasti. Tříselnou kýlu má již dva roky. Od roku 2010 nemá oficiální práci, ale chodil na fušky. Ve vlasti není dobrá situace, lidé nemají práci, politické poměry jsou výbušné a válka v Karabachu aktuální. Politicky aktivní byl jen v době SSSR, potíže se státními orgány ve vlasti neměl. O mezinárodní ochranu požádal kvůli existenčním problémům, bez povolení k pobytu nebude moci pracovat, žádostí si chce legalizovat pobyt.
14. Dne 14. 2. 2017 proběhl s žalobcem doplňující pohovor, v němž uvedl, že stále užívá léky, kýlu mu neoperovali, jelikož měl problémy s močením. Podle lékaře se mu kolem srdce shromažďuje voda. V ČR pravidelně chodil k lékaři i užíval léky. Léky musí užívat minimálně dva roky a nesmí pít alkohol. Ve vlasti by si nemohl léčbu zaplatit. U lékaře byl naposledy v listopadu 2016. Zdravotně se cítí relativně lépe než dříve. Nic nového se neobjevilo, jen si dal na Silvestra několik panáků arménskému koňaku a zdravotní stav se mu hned zhoršil, takže zase přestal pít.
15. Dne 28. 4. 2017 se žalobce seznámil s podklady, uvedl, že o azyl žádá celá rodina. K obsahu a zdrojům informací a způsobu jejich využití nic dodat nechtěl, jen by byl, rád, aby se vyřešili jejich potíže s vízy. Jde mu jen o to získat vízum, aby se mohl vrátit do Arménie, podívat se na návštěvu za rodinou a jet zase zpět. Ve vlasti se není možno uživit.
16. Dále soud přistoupil k vlastnímu posouzení žalobních námitek.
17. Co se týče důvodů pro udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, neidentifikoval se žalobce v azylovém řízení ani v žalobě s některou příslušností taxativně uvedenou v daném ustanovení, resp. nespojoval s ní své obavy. V žalobě žalobce neuváděl, z čeho usuzuje, že by měl být právě on pronásledován z důvodu neblahé bezpečnostní situace v zemi původu; nikdy nezmiňoval, proč by měl být umístěn do detence, ani neprojevil tendence uplatňovat ve vlasti svobodu projevu či právo sdružovací. Žalobcova tvrzení jsou zcela obecná, aniž by žalobce jakkoliv individualizovala od všech ostatních občanů Arménie. Žalobcova sdělení proto soud nemohl posoudit jako důvodné obavy z pronásledování.

18. Pokud jde o doplňkovou ochranu dle ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu ve vztahu k arménské problematické situaci, je třeba při právním posouzení vycházet z právního názoru NSS, jenž je inspirován judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Výklad písm. b) daného ustanovení je vystižen v rozsudku NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j.: 2 Azs 71/2006 – 82: *„Ve vztahu ke hrozbě nelidského a ponižujícího zacházení podle čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod by pak muselo být splněno, že stěžovateli brozí „reálné nebezpečí“ takového zacházení. „Reálným nebezpečím“ (srov. rovněž § 14a odst. 1 zákona o azylu, jež užívá ve stejném významu slovní spojení „skutečné nebezpečí“) nutno rozumět, že ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho.“* Žalobce neuvedl žádné specifické důvody, jež by jej v tomto ohledu ohrožovaly více než ostatní občany Arménie. Přitom dle podkladů obsažených ve správním spisu (např. Informace Odboru azylové a migrační politiky o situaci v Arménii ze dne 28. 11. 2016) mohou být zacházením v rozporu s čl. 3 Úmluvy postiženy konkrétní osoby politicky aktivní či osoby v detenci. Žalobce neuvedl žádnou skutečnost, kvůli níž by mohl být ve vlasti trestně stíhán, a podle údajů k žádosti nemá žádné politické přesvědčení. Taktéž osoby, které požádaly v jiné zemi o azyl, nemají problémy se státními orgány, naopak jsou pro navrátilce organizovány státem podporované integrační programy (vizte Informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 2.6.2016). Výše uvedené skutečnosti nutí soud konstatovat, že ve vztahu k ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu není v žalobcově případě splněna podmínka skutečného nebezpečí stanovená odst. 1 téhož ustanovení. Žalovaný nepřesunul na žalobce důkazní břemeno, nýbrž svým vlastním dokazováním vyvrátil jeho tvrzení o hrozícím pronásledování či skutečném nebezpečí vážné újmy.
19. Dále se soud zabýval důvody pro aplikaci ustanovení § 14 zákona o azylu (tzv. humanitární azyl), jehož porušení žalobce namítal v žalobě. Jak uvádí NSS, je udělení humanitárního azylu na správním uvážení správního orgánu, jde např. o rozsudek ze dne 15. 10. 2003, č. j.: 3 Azs 12/2003: *„Na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).“* Dikce ustanovení § 14 zákona o azylu se od té doby nezměnila a soud nenalézá ani judikturní posun, proto je právní názor NSS stále aktuální.
20. Správní uvážení zakotvené v § 14 zákona o azylu však správní orgán aplikuje pouze tehdy, jsou-li pro něj splněny zákonné podmínky, tj. jedná-li se o případ hodný zvláštního zřetele. Přitom „případ hodný zvláštního zřetele“ sám o sobě představuje neurčitý právní pojem, jehož naplnění či nenaplnění podléhá plně soudnímu přezkumu.
21. Žalovaný v azylovém řízení žalobcovu situaci neposoudil jako případ hodný zvláštního zřetele a tento závěr řádně odůvodnil na s. 6 a 7 napadeného rozhodnutí. Svou pozornost žalovaný směřoval zejm. na rodinnou, sociální a ekonomickou situaci žalobce, jakož i jeho věk a zdravotní stav. Žalovaný si při zjišťování, zda je žalobcova situace „případem hodným zvláštního zřetele“, počínal zcela kompatibilně s platnou právní úpravou včetně všech formálních a procesních aspektů, aniž by bagatelizoval žalobcův zdravotní stav, a obstaral si k tomu dostatečné podklady.

22. Případy, kdy lze humanitární azyl udělit, tzn. kdy jde o případ hodný zvláštního zřetele, stručně popsal NSS ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j.: 2 Azs 8/2004 – 55: „Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“
23. Podle Sdělení Kardiologické kliniky FN v Motole ze dne 23. 2. 2017 žalobce odmítal různá vyšetření, přičemž kliniku navštívil celkem dvakrát vždy s akutním problémem; je-li ve vlasti žalobce dostupná alespoň základní nemocniční péče, pak by dle Sdělení nebyl žalobce v případě návratu do vlasti vystaven ohrožení života ani riziku výrazného zhoršení zdravotního stavu. Dle Informace sítě místních lékařů v zemi původu ze dne 26. 9. 2016 je v Arménii dostupná lékařská péče stran kardiovaskulárních chorob, stejně tak je k dispozici i základní lék. Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR pak zpravuje o integračním programu pro navrátilivší se migranty rozvíjeném arménským ministerstvem práce a sociálních věcí ve spolupráci s Mezinárodní organizací pro migraci, který zahrnuje i zdravotní péči. Zdravotní stav žalobce tudíž nelze klasifikovat jako zvlášť těžké onemocnění, krom toho existuje v žalobcově vlasti účinná léčba jeho choroby, která mu je díky integračnímu programu dostupná i bez vlastního finančního zajištění. Žalobce neuvedl žádný důvod, který by nasvědčoval klasifikování jeho poměrů jako případu hodného zvláštního zřetele, tj. případu svou intenzitou obdobného zvlášť těžké nemoci či humanitární katastrofě v zemi původu.
24. Aplikaci pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“ nenasvědčuje ani pobytová historie žalobce, který v ČR pobýval od roku 2006, ale o mezinárodní ochranu požádal až dne 17. 7. 2016, tj. pět dní před vypršením posledního výjezdního příkazu. Přitom k zhoršení jeho zdravotního stavu došlo nejpozději v červnu 2015, kdy byl poprvé hospitalizován; krom toho samotný žalobce do určité míry bránil efektivní léčbě, když odmítal potřebná vyšetření (vizte např. Sdělení Kardiologické kliniky FN v Motole ze dne 23. 2. 2017).
25. Žalobcova situace není případem hodným zvláštního zřetele a žalobce tedy nemůže splňovat podmínky pro udělení tzv. humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu.
26. Pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu je nutné, aby na celém území státu probíhal tzv. totální konflikt nebo aby byl žalobce ohrožen z důvodu své individuální situace. Svými individuálními poměry žalobce vůbec neargumentuje. Žalobce v žalobě pouze zmiňuje válečný konflikt mezi Arménií a Ázerbájdžánem o oblast Náhorního Karabachu, kvůli němuž mu má jako civilistovi hrozit reálné nebezpečí vážné újmy v důsledku svévolného násilí, avšak nijak blíže neupřesnil, proč se cítí být ohrožen ozbrojeným konfliktem, který se vede o příhraniční oblast Náhorního Karabachu, zvláště když okres A., v němž ve vlasti pobýval, se nachází na druhém konci Arménie. Tvrzení žalobce jsou příliš obecná a útržkovitá, tudíž

nepřesvědčivá. Soud proto nemohl přistoupit na argumentaci totálním konfliktem na celém arménském území a nezbylo mu než i tuto žalobní námitku označit za lichou.

27. Možnou aplikací ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu se žalovaný dostatečným způsobem zabýval na s. 9 napadeného rozhodnutí; v této souvislosti se zaměřil na žalobcovy rodinné poměry, na stručné konstatování se neomezil, ale argumentoval zcela konkrétně situací jeho manželky, jež rovněž o mezinárodní ochranu žádala, avšak neúspěšně.
28. Vzhledem k důvodům pro udělení mezinárodní ochrany žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci a vyvodil z něj odpovídající závěry; celé napadené rozhodnutí též netrpí nedostatkem odůvodnění či jiným relevantním formálním deficitem.
29. Z výrokové části napadeného rozhodnutí je jednoznačně seznatelná identita žalobce, rozhodnutí obsahuje i žalobcovo cizinecké evidenční číslo. Výroková část je přesná a určitá i ve všech ostatních ohledech; žalovaný ji vyhotovil naprosto standardně.
30. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 SŘS jako nedůvodnou zamítl.
31. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 SŘS. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 SŘS kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem podle § 105 odst. 2 SŘS.

Kasační stížnost směřující jen proti výrokům o nákladech řízení je nepřípustná.

Praha 28. června 2018

Mgr. Dana Černovská v.r.
samosoudkyně